

Werken met daderschap

Op weg naar verantwoordelijkheid

Leen Van Kerckhoven

Even voorstellen...

- Leen Van Kerckhoven
- Opleidingen:
 - Sociale pedagogiek
 - Contextuele therapie
- Ervaring
 - De Rode Antraciet
 - Asterisk (CAW Antwerpen)
 - Psychotherapeut
- Persoonlijk

Twee
basisconcepten
uit het
contextuele
denken
(Nagy)

- Meerzijdige partijdigheid
- Destructief recht

Ross

Ross

- Leeftijd: 36 jaar
- Gezinssituatie:
 - Huwelijk met Carol in 2010. Feitelijk gescheiden sinds juni 2012
 - Zoontje Ben, geboren februari 2013 (nu 7 jaar)
 - Eerst co-ouderschap, maar sinds augustus 2019 weigeren Carol en stiefmoeder Susan het contact tussen Ross en Ben
 - Samenwonend met Rachel van mei 2016 tot mei 2019. In die periode zijn ze verscheidene keren uit elkaar geweest.
 - Dochter Emma, geboren december 2018 (nu 1 jaar)
- Feiten:
 - December 2017: slagen en verwondingen. Slachtoffer: Rachel. Feiten gebeurden op straat. Beide partners waren dronken.
 - Februari 2019: dronken rijden
 - Maart 2019: slagen en verwondingen aan partner Rachel, met arbeidsongeschiktheid tot gevolg.
 - Mei 2019: dronken rijden, zonder rijbewijs.
 - Juni 2019: belaging en bedreiging van ex-partner Rachel.
 - Juli 2019: belaging en bedreiging van ex-partner Carol en diens partner Susan. Ross werd opgepakt, bleek onder invloed van alcohol. In zijn auto werd een kleine hoeveelheid cocaïne aangetroffen.

Twee
basisconcepten
uit het
contextuele
denken
(Nagy)

- Meerzijdige partijdigheid
- Destructief recht

Vier stappen naar het
opnemen van
verantwoordelijkheid

- 1. Erkenning
- 2. Zelfreflectie
- 3. Empathie
- 4. Herstel

1. Erkenning

- Erkenning als mens
 - Door anderen
 - Door zichzelf
- Erkenning van de gebeurde feiten / aangebrachte schade (minstens minimaal)

1. Erkenning

Erkenning - als mens
- van de feiten

Beide in balans brengen

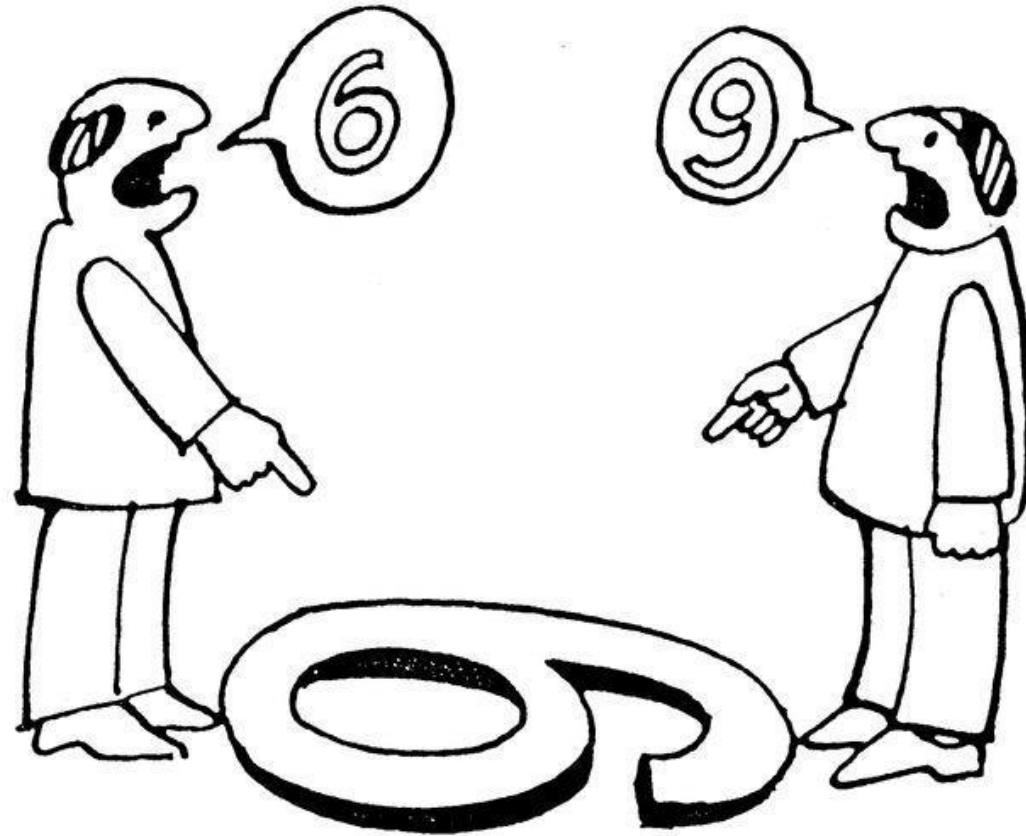
Hoe doe je dit als begeleider?

- **Begeleidershouding**
 - Meerzijdig partijdig
 - Openheid
 - Respect
 - Begrip (≠ goedkeuren !)
- **Vaardigheden** inzake werken met groepen
 - Omgaan met weerstand
 - Grenzen stellen
 - Omgaan met verschillen binnen de groep
- Inhoudelijke **kennis**

1. Erkenning

- Concreet:
 - Belang van kennismaken en opbouwen van vertrouwen (afspraken)
 - Feiten krijgen van bij het begin een plaats
 - Rechtstreeks aanspreken, 'serieus nemen'
 - Jezelf als begeleider laten kennen, authentiek zijn
 - Gebruik maken van expertise van de groep
 - Uit de dualiteit dader – slachtoffer stappen

Uit de dualiteit

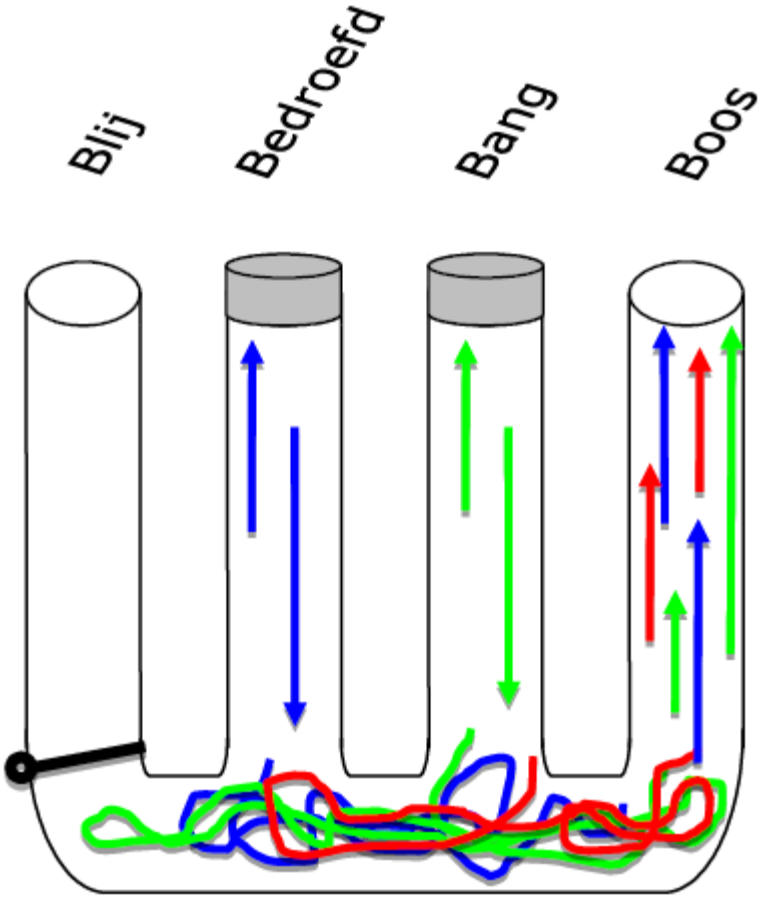
2. Zelfreflectie

- Theorie
 - Algemeen
 - Op zichzelf toepassen
 - In groep: horen van de anderen
 - Bruggetje naar slachtoffers (meteen of later)

2. Zelfreflectie

- Concreet:
 - Buisjes gevoelens

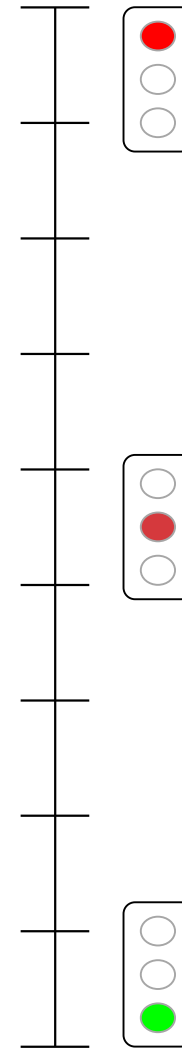
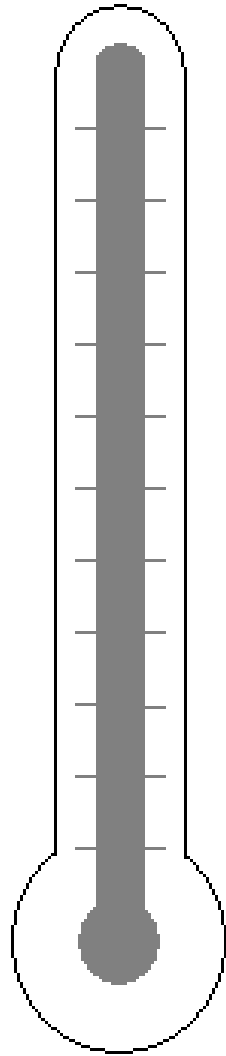
Buisjes

2. Zelfreflectie

- Concreet:
 - Buisjes gevoelens
 - Spanningsopbouw
 - Metaforen, werkvormen:
 - Thermometer
 - Emmer
 - Spanningsberg
 - Gewelddcirkel
 - Tunnel

Spanningsopbouw

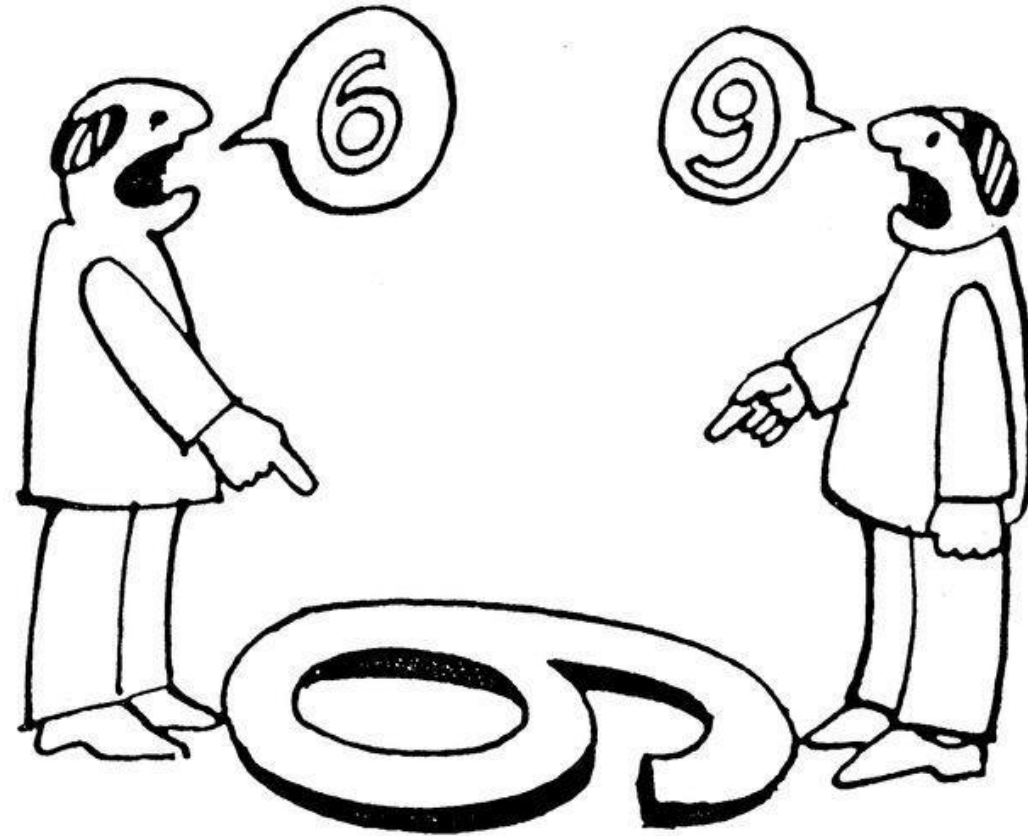
2. Zelfreflectie

- Concreet:
 - Buisjes gevoelens
 - Spanningsopbouw
 - Goedpratens
 - ≠ excuses
 - Normaliseren
 - Leren herkennen bij zichzelf

3. Empathie

- Doorheen het gehele proces op voorbereiden
- Veranderen van gezichtspunt, duidelijk aangeven

Veranderen van
gezichtspunt

3. Empathie

- Doorheen het gehele proces op voorbereiden
- Veranderen van gezichtspunt, duidelijk aangeven
 - Slechtste versie van zichzelf
 - Confronterend => vaak weerstand
- Valkuilen:
 - 'ik begrijp jou'
 - Schuldgevoel gaat overheersen

4. Herstel

- Wat is het niet?
- Herstel tav:
 - Zichzelf
 - Eigen kring (indirecte slachtoffers)
 - Slachtoffer
 - Maatschappij
- Herstel van:
 - Materiële / financiële schade
 - Lichamelijke schade
 - Emotionele schade
 - Sociale schade

4. Herstel

	Materieel / financieel	Lichamelijk	Emotioneel	Sociaal
Zichzelf				
Eigen kring				
Slachtoffer				
Maatschappij				

Waar de vier stappen samenkomen

- Rollenspel
- Rechtbank
- Brieven
- Bemiddeling